

Friedrich Vilmos elmúlt 55 éve.

A végzés után a Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszéken folytathattam a diplomamunkám során megkezdett kutatást diffúzió és kémiai cserereakciók kombinációja ("átugrásos diffúzió") témakörben Ruff Imre professzor (akkoriban adjunktus) vezetésével. Ebből született két év után kisdoktori dolgozatom. Összesen öt évig dolgozhattam a Tanszéken, először MTA doktorandusz ösztöndíjjal (havi 1800) majd kutatóként és m.b. tanársegédként (havi 2400). Életem egyik leboldogabb időszaka volt.

1974-ben megnősültem és egyből kiderült, hogy ebből a kutatás-matatóból nem fogunk tudni megélni, ifjú feleségem akkor még bőven közgázos egyetemista volt. Kerestem egy jobban fizető állást, így kerültem a nukleáris ipar közelébe, az MTA Izotóp Intézetébe. Mivel Paks akkor épült, sok megbízást kaptunk tőlük, és ez anyagi helyzetünket stabilizálta, bár kutatói ambícióimat egy időre el kellett felejtennem. Később aztán engedélyt kaptam, hogy a pénzkeresés mellett forgácsidőmben alkalmazott kutatás jellegű dolgokkal is foglalkozzak két területen, a radioaktív hulladékok kezelésével és elhelyezésével, valamint a légnemű radioaktív anyagok (aeroszok és gázok) leválasztásával. Az utóbbi témakörben elnyertem a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (IAEA) ösztöndíját, amellyel a Kernforschungsanlage Jülich (NSZK) kutatóintézetben tölthettem egy évet és csak(!) saját kutatással foglalkozhattam. Ez az egy év volt életem másik boldog időszaka. Ez a munka lett a későbbi kandidátusi dolgozatom alapja, amely azonban csak sok évvel később készült el "forgácsidőkben", mivel itthoni munkahelyemen továbbra is a pénzes munkáknak volt prioritása.

Az IAEA-val továbbra is kapcsolatban voltam, az általuk menedzselt nemzetközi koordinált kutatási programokban vettem részt hazai vezető kutatóként. Néhány rövidebb (3-6 hónapos) szakértői megbízás után végül 1995-ben "visszautasíthatatlan" ajánlatot kaptam, végleg leszámoltam kutatói ambícióimmal és átigazoltam.

Az IAEA-ban (bécsi székhellyel) közel 20 évig ügyködtem. Nem a közismert ellenőrködéssel foglalkoztam, hanem sugárvédelemmel és radioaktív hulladékok biztonságos kezelésével kapcsolatos fejlesztési és segélyprogramok vezetésével, főként fejlődő országokban. Ennek során sok érdekes, izgalmas helyen jártam, ahová egyébként soha nem jutottam volna el. Ezek a találkozások, néha kalandok a világ szegényebb felében élő emberekkel nagy hatással voltak/vannak a világról alkotott elképzeléseimre, pozitív és negatív irányban is. Az abszolút nemzetközi környezetben való mindennapos munka – ez érvényes a közvetlen munkatársaimra és az IAEA egészére is – igen izgalmas és felemelő volt, ami némileg kárpótolt a kutatói lét iránt érzett nosztalgiámért. Ja, és van egy nevemre szóló (papír) másolatom a 2005-ös Nobel Békédíjról, amelynek egy négyezred részben büszke tulajdonosa vagyok, a díjat ugyanis fele-fele arányban megosztva adták az akkori vezérigazgatónak és a cég dolgozóinak, akik akkor kb. 2000-en voltunk...

Feleségem még mindig ugyanaz és még mindig ifjú, bár már ő is nyugdíjas. Fiam közgazdász Budapesten, lányom szívsebész Angliában, egy-egy imádott unoka mindkét helyen.